

Brüssel, 8.9.2016
COM(2016) 559 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

IFRSi sihtasutuse, EFRAGi ja PIOB tegevuse kohta 2015. aastal

1. ARUANDE EESMÄRK JA ULATUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 258/2014, millega laiendatakse liidu programmi, toetamaks teatavat tegevust finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020,¹ jõustus 9. aprillil 2014 pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*².

Määruse artikli 9 lõike 3 kohaselt koostab komisjon alates 2015. aastast iga-aastase aruande, milles käsitletakse programmi toetusesaajate, nimelt rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) sihtasutuse, Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma (EFRAG) ja avaliku huvi järelevalve nõukogu (PIOB) tegevust. Aruande ulatus on täpsemalt kindlaks määratud määruse artikli 9 lõigetes 4, 5 ja 6.

Aruandes käsitletakse IFRSi sihtasutuse, EFRAGi ja PIOB tegevust 2015. aastal. Siiski nimetatakse ka teatavaid 2016. aasta sündmusi, kui seda peetakse käesoleva aruande jaoks kasulikuks.

2. IFRSi SIHTASUTUS

2.1. Üldpõhimõtted, mille alusel uusi standardeid välja töötatakse

1.1.1. Rahvusvahelise Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) õiglase esituse põhimõte

Rahvusvahelise raamatupidamisstandardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ kohaselt nõutakse, et finantsaruanded kajastaksid õiglaselt (majandus)üksuse finantsseisundit, finantstulemusi ja rahavoogusid. Õiglane esitus nõuab tehingute, muude sündmuste ja tingimuste mõjude tõest esitamist kooskõlas kontseptuaalses raamistikus sätestatud varade, kohustiste, tulude ja kulude mõistete ning kajastamiskriteeriumidega. Eeldatakse, et IFRSi asjakohane rakendamine koos lisateabe avalikustamisega vajaduse korral annab tulemuseks õiglase esitusega finantsaruanded.

1.1.2. IASB nõuetekohase menetluse põhimõtted

IASB nõuetekohase menetluse nõuded uute standardite väljatöötamiseks põhinevad läbipaistvuse, täieliku ja õiglase konsulteerimise ja vastutuse põhimõtetel.

Läbipaistvus

IASB (ja ka rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee) koosolekud, kus arutatakse tehnilisi küsimusi, on üldsusele avatud, need salvestatakse ja kantakse internetis otse üle. Koosolekute tehnilised töödokumendid tehakse kättesaadavaks IFRSi

¹ Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma (EFRAG) programm kestab 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2016. Komisjon tegi 13. märtsil 2016 ettepaneku pikendada programmi kuni 31. detsembrini 2020.

² ELT L 105/1, 8.4.2014.

sihtasutuse veebisaidil koos koosolekute salvestuste ja veebiülekannetega. Samuti avaldatakse koosolekutel tehtud otsuste kokkuvõtted.

Täielik ja õiglane konsulteerimine

IASB töötab ka põhimõttel, et laiaulatuslik konsulteerimine huvitatud isikutega parandab standardite kvaliteeti. Konsultatsioone on võimalik korraldada mitmel viisil, sh individuaalsete koosolekute ja kohapealse töö abil.

Aruandekohustus

IASB järgib aruandekohustuse põhimõtet ning hindab kavandatavate uute nõuete tõenäolisi kulusid ja hüvesid või mõju kogu uue või muudetud standardi väljatöötamise vältel. IASB kiidab heaks ja avaldab oma seisukohad tõenäolise mõju kohta.

2014. aasta novembris avaldas IASB mõjuanalüüsi nõustamisrühma aruande. Nõustamisrühm asutati eesmärgiga nõustada IASBd uue standardi tõenäolise mõju hindamise parima tava alal ning püüda sel viisil parandada menetluste usaldusväärsust ja tõhusust. Soovitused, mis põhinevad IASB juba niigi ulatuslikul mõjuanalüüsi meetodikal, viidi esimest korda ellu koos uue standardiga IFRS 16 „Rendiarvestus“ avaldatud mõjuanalüüsis.

Hiljuti algatas komisjon koos järelevalvenõukogu kaasliikmetega arutelu tulevaste IFRSide mõjuanalüüsi üle. Järelevalvenõukogu arutab küsimust edasi 2016. aastal.

2.2. IASB tähtsamad saavutused 2015. aastal

2015. aastal töötas IASB välja ühe peamise standardi. Selleks oli 2016. aasta jaanuaris avaldatud IFRS 16 „Rendiarvestus“. Lisaks jätkas IASB tööd mitme muu olulise projektiga, sealhulgas seoses kindlustuslepingute, avalikustamise algatuse ja kontseptuaalse raamistikuga.

a) IFRS 16 „Rendiarvestus“

Nõukogu andis välja standardi IFRS 16 „Rendiarvestus“, mis on rendilepingute raamatupidamisarvestuse uuendamiseks kümne aasta jooksul tehtud jõupingutuste tulemus. Standardiga IFRS 16 tehakse oluline muudatus viisis, kuidas ettevõtjad arvestavad renti, ja selle kohaselt tuleb kõiki rente kajastada rentniku bilansis varade ja kohustistena. Uue standardi eesmärk on kajastada paremini majandustehingute tegelikke tagajärgi ning tagada ettevõtjate rendivarade ja -kohustiste hädavajalik läbipaistvus, mis tähendab, et bilansiväline rendi rahastamine ei jää enam kajastamata. Eeldatavasti parandab see rentivate ettevõtjate ja ostmiseks laenu võtvate ettevõtjate võrreldavust. Koos standardiga avaldas IASB ka eraldi põhjaliku mõjuanalüüsi, milles näidatakse, et seonduvad hüved on suuremad kui kulud.

2016. aasta juunis taotles komisjon EFRAGilt kinnitamist käsitlevat nõuannet IFRS 16 kohta, mida toetab mõjuanalüüs, sealhulgas kulude-tulude analüüs ja laiema majandusliku mõju analüüs. See mõjuanalüüs peaks olema sõltumatu, objektiivne ja Euroopa-keskne.

b) Muude peamiste projektidega seotud saavutused

IASB jätkas jõulist tööd kindlustuslepingute projekti elluviimise kallal ja on praeguseks lõpetanud selle tehnilised arutelud. Ametlike arutelude ajal suhtles IASB ulatuslikult kõigi huvitatud isikutega. See projekt peaks tooma hädavajalikku läbipaistvust praegu kogu sektoris kasutatavatesse rohkettesse raamatupidamistavadesse. Uue standardi tulemuseks on kogu maailma kindlustussektori finantstulemuste tõepärasem kajastamine ja parem võrreldavus, mis on eriti oluline praegusel majandusliku volatiilsuse ajal. Selle projekti pakilisust rõhutas finantsstabiilsuse nõukogu hiljutine üleskutse IASB-le lõpetada võimalikult kiiresti kindlustuslepingute standardi väljatöötamine³. IASB loodab avaldada uue kindlustuslepinguid käsitleva standardi 2016. aasta lõpus.

2015. aasta detsembris avaldas IASB avalikuks aruteluks ettepaneku muuta olemasolevat kindlustuslepingute standardit IFRS 4, et käsitleda ajutisi tagajärgi, mis kaasnevad standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (jõustumiskuupäev 1. jaanuar 2018) ja uue kindlustuslepingute standardi (millega asendatakse standard IFRS 4 ja mis jõustub hilisemal kuupäeval) erinevate jõustumiskuupäevadega. Seoses sellega väljendas osa kindlustuslepinguid sõlmivaid ettevõtjaid muret selle pärast, et kaht olulist raamatupidamisarvestuse muudatust tuleb rakendada eri kuupäevadel. Nad rõhutasid ka, et kui finantsinstrumentidega seotud uusi nõudeid tuleb kohaldada enne kindlustuslepingutega seotud uusi nõudeid, võib kasumis või kahjumis väljenduda raamatupidamisarvestuse võimalik suurem volatiilsus. Seega on IASB selle valdkonna ettepanekute eesmärk lahendada need probleemid ja tasakaalustada neid finantsaruannete kasutajate vajadustega. IASB ettepanekutes nähakse ette järgmine:

- anda üksustele, kes sõlmivad valdavalt kindlustuslepinguid, võimalus lükata standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ jõustumiskuupäev edasi kuni 2021. aastani („edasilükkamise variant“);
- anda üksustele, kes rakendavad standardit IFRS 9, võimalus kõrvaldada kasumist või kahjumist mõningad täiendavad raamatupidamislikud vastuolud ja ajutine volatiilsus, mis võib ilmnedä enne uue kindlustuslepingute standardi rakendamist („katmise variant“).

IASB avaldab asjaomased muudatused eeldatavasti 2017. aasta septembris.

2.3. Läbivaadatud kontseptuaalse raamistiku väljatöötamine

28. mail 2015 avaldas IASB avalikult arutatava eelnõu, milles tehti ettepanek muuta selle kontseptuaalset raamistikku. Kontseptuaalses raamistikus on kirjeldatud üldotstarbeliste finantsaruannete mõisteid. Muu hulgas on avalikult arutatavas eelnõus käsitletud konservatiivsust, usaldusväärsust, juhtimist, üksuse ärimudelit, sisu ülimuslikkust vormi ees ja pikaajalisi investeeringuid. 2015. aastal sai IASB eri sidusrühmadelt avalikult arutatava eelnõu kohta arvukalt arvamuskirju, mida IASB võtab läbivaadatud kontseptuaalse raamistiku väljatöötamisel arvesse kavatsusega vormistada see 2017. aasta alguses.

³ <http://www.fsb.org/wp-content/uploads/September-Plenary-press-release.pdf>

Konservatiivsus

Avalikult arutatavas eelnõus tehti ettepanek võtta kontseptuaalses raamistikus taas kasutusele konservatiivsuse põhimõte. Konservatiivsust kirjeldatakse kui ettevaatlikkust ebakindluse tingimustes otsuste tegemise suhtes. Tunnistatakse, et konservatiivsus võib viia varade/tulude ja kohustiste/kulude asümmeetrilise kajastamiseni. Samuti tasub mainida, et kuigi termin „konservatiivsus“ võeti kontseptuaalsest raamistikust 2010. aastal välja, on IASB säilitanud konservatiivsuse põhimõtte oma standardites.

EFRAG pooldas oma arvamuskirjas IASB otsust võtta konservatiivsuse põhimõte kontseptuaalses raamistikus taas kasutusele ja nõustus selle järeldeste alusega, et konservatiivsus võib viia varade/tulude ja kohustiste/kulude asümmeetrilise kajastamiseni, toomata finantsaruandluses kaasa soovimatuid nihkeid. EFRAGi arvates tuleks neid järeldusi aga selgemaks muuta ja kontseptuaalses raamistikus tunnustada.

Usaldusväärsus

Enne 2010. aastat määratleti usaldusväärsus kontseptuaalses raamistikus kasuliku finantsteabe omadusena. 2010. aastal asendas IASB usaldusväärssuse mõiste tõese esitamise mõistega, mille kohaselt peaks kasulik finantsteave tõeselt esitama seda, mida sellega soovitakse esitada („tõene esitus“).

Mõned IASB sidusrühmad on väljendanud selle muutuse pärast muret. Vastusena püütakse avalikult arutatavas eelnõus käsitleda aspekte, mida sidusrühmad soovisid usaldusväärssusega seotud kartust väljendades IASB arvates esile tuua. Avalikult arutatavas eelnõus olev tõese esituse kirjeldus on suuremalt jaolt sama, mis enne 2010. aastat avaldatud kontseptuaalses raamistikus olnud usaldusväärssuse kirjeldus. Avalikult arutatavas eelnõus kirjeldatakse tõest esitust kui täielikku, neutraalset ja ilma vigadeta esitust. Avalikult arutatavas eelnõus tõstatatud arutus selgitatakse asjaolusid, mis võimaldavad kasutajatel finantsteabele tuginedes esitada tõeselt seda, mida soovitakse esitada. IASB on seisukohal, et seetõttu ei ole vaja terminit „usaldusväärsus“ uuesti kasutusele võtta.

Oma arvamuskirjas toetas EFRAG kontseptuaalset raamistikku, milles kasuliku finantsteabe kahe peamise kvalitatiivse omadusena nimetatakse endiselt tõest esitust ja asjakohasust. Siiski väitis EFRAG, et kontseptuaalses raamistikus tuleks tunnustada kompromissi asjakohasuse ja tõese esituse (või usaldusväärssuse) vahel, arvestades, et „tõeses esituses“ (või usaldusväärssuses) sisaldub mõõtemääramatus.

Ärimudel

Avalikult arutatavas eelnõus määratakse kindlaks, kuidas muuta finantsaruandeid asjakohasemaks, kui IASB võtab standardite väljatöötamisel arvesse üksuse äritegevuse korraldamise viisi. Selle muutusega tunnustatakse rolli, mida ärimudel peaks mängima kasumiaruande ja bilansi kirjade mõõtmise viisi kindlaksmääramisel.

Sisu üliluslikkus vormi ees

Avalikult arutatavas eelnõus võetakse taas kasutusele põhimõte, et sisu on vormi ees ülimuslik, mis on teretulnud, sest see on vajalik tehingute majandusmõju kajastamiseks.

Pikaajalised investeeringud

Avalikult arutatava eelnõu koostamise käigus jõudis IASB järeldusele, et eelnõu ettepanekute paketi antakse piisavad vahendid, et võimaldada IASB-l sobivalt arvesse võtta nii pikaajaliste investorite teabevajadusi kui ka seda, kuidas üksus peaks pikaajalisi investeeringuid kajastama. Komisjon väljendab heameelt selle üle, et IASB on käsitlenud seda teemat selgesõnaliselt, ja jälgib, kas pikaajalised investorid nõustuvad selles küsimuses IASB arvamusega.

3. EFRAG

3.1. Õige ja õiglase ülevaate põhimõtte arvessevõtmine ning uute IFRSide mõju üldsuse huvidele käsitlevate EFRAGi hindamiste tugevdamine

EFRAG annab oma panuse kogu standardi kehtestamise protsessi vältel, avaldades arvamust IASB teadaannete kohta ja tehes proaktiivselt tööd, et edendada Euroopas arutelu oluliste raamatupidamisküsimuste üle. Arvamused ja proaktiivne töö on tähtsad tagamaks, et Euroopa seisukohad finantsaruandluse väljatöötamise kohta saaksid standardi kehtestamise protsessis sobivalt ja selgelt esitatud, nii et tulemuseks oleval standardil sobiks Euroopale.

Pärast 2014. aastal elluviidud juhtimisreformi jätkas EFRAG kinnitamishindamist selle kohta, kas IFRSid vastavad kõikidele rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite määruse tehnilistele kriteeriumidele, mille hulka kuulub õige ja õiglase ülevaate põhimõte, ja tugevdas ka selle hindamist, kas uued või kavandatud finantsaruandluse nõuded on üldsuse huvides. Sellega seoses väärib rõhutamist, et komisjon kavatseb 2016. aastal üldsuse huvi kriteeriumi mõistet veelgi täpsustada⁴.

2015. aastal esitas EFRAG komisjonile oma kinnitamist käsitleva nõuande kahe peamise standardi, nimelt IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav müügitulu“ ja IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ kohta. EFRAGi nõukogu võttis IFRS 15 kinnitamist käsitleva nõuande lõplikul vormistamisel arvesse huvirühmade tagasisidet ning leidis, et uus standard on Euroopa üldsuse huvides, kuna ta jõudis järeldusele, et eeldatavasti mõjutab IFRS 15 positiivselt kapitalikulu, ning samal ajal ei ole ta tuvastanud mingit negatiivset mõju Euroopa majandusele. 2015. aasta märtsis avaldatud kinnitamist käsitlev nõuanne sisaldas seda hinnangut.

Pärast raamatupidamise regulatiivkomitee liikmega konsulteerimist tõstis komisjon IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ kinnitamist käsitleva nõuande taotluses esile mitu konkreetset küsimust, sh üldsuse huvide kohta, mida EFRAG pidi analüüsima. Eelkõige palus komisjon sellele standardile hinnangut konservatiivsuse mõiste valguses. Samuti soovis komisjon hinnangut õiglase väärtuse kasutamisele, sealhulgas seoses pikaajaliste investorite

⁴ http://ec.europa.eu/finance/company-reporting/docs/committees/arc/2016-06-27-european-public-good_en.pdf

vajadustega, ja sellele, kas tehtud muudatused võivad finantsstabiilsust kahjustada. EFRAG esitas IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ kinnitamist käsitleva nõuande komisjonile 2015. aasta septembris. EFRAGi kinnitamist käsitlevas nõuandes järeldati, et IFRS 9 on Euroopa üldsuse huvides, välja arvatud mõju, mida avaldab kindlustussektorile IFRS 9 kohaldamine enne tulevase kindlustuslepingute standardi valmimist. Veel järeldas EFRAG, et IFRS 9 kohaldamine viiks konservatiivse raamatupidamisarvestuseni.

EFRAG osales 2015. aastal IASB konsultatsioonis ja avaldas arvamuskirjad pärast teiste IASB teadaannete, sh kontseptuaalse raamistiku teemadel toimunud avalikku konsultatsiooni. Lisaks jätkas EFRAG arutelusid kindlustuslepinguid käsitleva IFRS 4 projekti üle ja osales aktiivselt konsultatsioonides IASB ettepanekute üle muuta olemasolevat kindlustuslepinguid käsitlevat standardit IFRS 4, et käsitleda ajutisi tagajärgi, mis kaasnevad IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja uue kindlustuslepingute standardi erinevate jõustumiskuupäevadega.

3.2. Euroopa Liidu raamatupidamis- ja majandusmodelite ning seisukohtade mitmekesisuse arvessevõtmine

EFRAG on pärast asutamist loonud nõuetekohase läbipaistva menetluse, mida on aja jooksul täiustatud. Selle nõuetekohase menetlusega võimaldatakse Euroopa huvirühmadel esitada EFRAGile kaalumiseks oma vaateid, tagatakse, et raamatupidamis- ja majandusmodelite ning seisukohtade mitmekesisust Euroopas võetakse arvesse ning et uued IFRS-id vastavad liidu vajadustele.

Selle nõuetekohase protsessi osana avaldab EFRAG seisukohtade kavandid avalikuks arutamiseks, korraldab kohapealseid katseid ja muid mõjuanalüüse, organiseerib teavitusüritusi (millest mõni on mõeldud konkreetsetelt finantsaruannete kasutajatele) ja teeb eriküsitlusi,⁵ avaldab tulemused tagasisidearuannetes ning avalikustab oma lõplikud seisukohad.

EFRAGi nõukogu ja EFRAGi tehniliste ekspertide rühma koosolekuid peetakse avalikult ning nende päevakorrad ja kokkuvõtted ning EFRAGi nõukogu koosolekute päevakorraga seotud toetavad dokumendid avaldatakse EFRAGi veebisaidil. Arutelusid toetab ka EFRAGi standardite kehtestajate nõuandefoorumilt ja EFRAGi spetsialiseerunud töörühmadelt saadud teave. EFRAGi kasutajate rühmalt saadud andmed on EFRAGi töö jaoks väga olulised. Nende rühmade, EFRAGi nõukogu ja EFRAGi tehniliste ekspertide rühma koosseisu geograafiline ja ametialase tausta mitmekülgsus tagab lisaks nõuetekohasele menetlusele, et EFRAG võtab sobival viisil arvesse kõiki vaatenurki.

3.3. Maystadti aruandes esitatud soovitudele tugineva juhtimisreformi rakendamine

EFRAGi juhtimisreformiga, mis viidi ellu 31. oktoobril 2014, suurendati organisatsiooni õiguspärasust ja esindatust ning saavutati sidusam protsess ELi osalemiseks standardite kehtestamises. Tähelepanu väärib, et EFRAG jõudis 2015. aastal kõigi oma järeldusteni

⁵ Sellised küsitlused korraldati 2015. aastal IFRS 9 hindamise toetamiseks.

konsensususe alusel, ilma et oleks olnud vaja kasutada hääletamist.

Esimese tegevusaasta järel vaatas EFRAGi nõukogu oma toimimise ja tulemuslikkuse läbi, paludes tagasisidet ka oma liikmesorganisatsioonidelt. Läbivaatamine hõlmas erinevaid strateegilisi, juhtimis- ja tegevusküsimusi ning see näitas, et üldiselt toimib uus juhtimisstruktuur hästi, mille tulemusena on suurenenud organisatsiooni usaldusväärsus. EFRAGi edasise tegevuse tulemuslikkuse parandamiseks võeti vastu mitu soovitus. Eelkõige tugevdati ametlike vaatlejate (Euroopa järelevalveasutused ja Euroopa Keskpank) rolli nõukogu otsustusprotsessis.

30. juunil 2016 nimetas komisjon EFRAGi nõukogu esimeheks Euroopa Parlamendi endise liikme Jean-Paul Gauzèsi. Euroopa Parlament ja nõukogu olid Jean-Paul Gauzèsi kandidatuuri eelnevalt heaks kiitnud. EFRAGi peaassamblee nimetas Jean-Paul Gauzèsi ametlikult ametisse 1. juulil 2016. Loodetavasti annab tema juhtimine reformitud organisatsioonile uue hoo.

Maystadti aruandes⁶ soovitati EFRAGil jätkata oma jõupingutusi, et koostada kasutajate ja Euroopa seadusandja vajadustele vastavaid mõjuhindanguid. Selles valdkonnas on EFRAG teinud alates 2016. aastast suuri edusamme oma mõjuhindamise suutlikkuse arendamisel. Komisjoni töötajad on EFRAGi selles protsessis aidanud, jagades oma valdkonnateadmisi. IFRS 16 „Rendiarvestus“ mõjuhindamist, mis lisatakse käesoleva standardi kinnitamist käsitlevale nõuandele, kasutatakse katsejuhtumina, et suurendada veelgi EFRAGi suutlikkust ja kogemusi selles valdkonnas.

Komisjon tegi 13. aprillil 2016 nõukogule ja parlamendile ettepaneku laiendada EFRAGi rahastamist ajavahemikule 2017–2020⁷.

4. PIOB – RAHASTAMISE MITMEKESISTAMISE ARENG 2014. AASTAL

PIOB ülesanne on jälgida rahvusvaheliste auditeerimisstandardite vastuvõtmise protsessi ja muud Rahvusvahelise Raamatupidajate Föderatsiooni (IFAC) tegevust, mis on avalikes huvides. Et seda olulist avaliku huvi funktsiooni nõuetekohaselt täita, tuleks seda rahastada nii, et säiliks selle sõltumatus. Rahastamisallikate sobiv mitmekesistamine aitaks säilitada järjepidevust ja tagada sõltumatust ning suurendaks ka selle sõltumatuse tajumist. Rahvusvaheliste auditeerimisstandardite valdkonnas tunnistati rahastamise mitmekesistamise vajadust juba IFACi 2003. aasta reformis. See reform sillutas teed PIOB loomisele, mida selle alusel rahastatakse eeldatavasti eri allikatest. Sellest ajast peale on seda lähenemisviisi alati toetanud järelevalverühm – rahvusvaheline organisatsioon, mis vastutab rahvusvaheliste auditeerimisstandardite kehtestamise juhtimisreformi järelevalve eest.

Alates 2005. aastast, mil PIOB loodi, kuni 2010. aastani, kui otsusega nr 716/2009/EÜ kehtestatud ühenduse rahastamisprogramm jõustus, rahastas PIOBd üksnes IFAC, kui välja

⁶ http://ec.europa.eu/finance/accounting/docs/governance/reform/131112_report_en.pdf

⁷ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/ET/1-2016-202-ET-F1-1.PDF>

arvata mõni mitterahaline panus. ELi eraldised aastatel 2010–2015 on õhutanud mitut rahastajat andma ka oma panust.

IFACi poolt teataval aastal eraldatud summad kujutasid endast PIOB-le kättesaadavaks tehtud maksimaalseid IFACi tagatud rahalisi vahendeid ilma IFACi edasise sekkumiseta. IFACi-väliste vahendite eesmärk on asendada ja seega vähendada IFACi panust konkreetsel aastal. Ideaaljuhul peaks IFACi vahendite osakaal PIOB aastastest kogukulutustest jääma alla 50 %.

Nagu on kirjas PIOB finantsaruande leheküljel 1, olid selle tulud 2015. aastal 1 532 907 eurot. IFACilt saadi 930 154 eurot, mis on 60,67 % kogusummast. Euroopa Komisjon eraldas 312 000 eurot (2014. aastal 272 000), mis moodustab kogusummast 20,35 %. ADAA (Abu Dhabi Accountability Authority) eraldas 120 000 eurot, nagu ka 2014. aastal, ja see moodustab kogusummast 7,82 %. Rahvusvaheliselt Väärtpaberijärelevalve Organisatsioonilt (IOSCO) saadi samuti sarnaselt 2014. aastaga 100 000 eurot, mis on kogusummast 6,52 %. Rahvusvaheliste Arvelduste Pank vähendas oma eraldist 2014. aastaga võrreldes 23 000 euroni, mis moodustab kogusummast 1,50 %. Ühendkuningriigi finantsaruandluse nõukogult (FRC) saadi 40 000 eurot, nagu 2014. aastalgi, ja see moodustab kogusummast 2,60 %. Ülejäänud 7 753 eurot on intressitulu.

IFACi panus, mis moodustas PIOB-le eraldatud koguvahenditest 2015. aastal 60,67 %, on veidi suurem kui 2014. aastal (58,19 %). Selle põhjuseks on eelkõige asjaolu, et Maailmapank raha ei eraldanud (2014. aastal saadi sealt 35 832 eurot) ja Rahvusvaheliste Arvelduste Panga panus vähenes (23 000 eurot võrreldes 55 000 euroga 2014. aastal). See näib kajastavat kogu maailmas praegu levivat suundumust, mille kohaselt on rahastamine avaliku sektori vahenditest kestvate raskete majandusolude tõttu napp.

Määruse artikli 9 lõikes 5 on sätestatud: „Kui IFACi rahastamise osakaal ületab teataval aastal kahte kolmandikku kogu PIOB aastasest rahastamisest, teeb komisjon ettepaneku piirata oma iga-aastast osamakset maksimaalselt 300 000 euroga“. 2015. aastal seda ei juhtunud ja kuna IFAC ei ole rahastamisel määruuses sätestatud kriitilist piiri (66,66 %) ületanud, ei pea komisjon oma 2015. aastal PIOB-le tehtud osamakset üle vaatama.

5. JÄRELDUSED

IFRSi sihtasutus

Kaks peamist standardit, mille IASB 2014. aastal välja andis, nimelt IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav müügitulu“, läbivad praegu ELis heakskiitmise protsessi, olles saanud EFRAGilt positiivse hinnangu. 2015. aastal töötas IASB välja veel ühe peamise standardi: 2016. aasta jaanuaris avaldatud IFRS 16 „Rendiarvestus“. Lisaks jätkas IASB tööd mitme muu peamise projektiga, eriti kindlustuslepingute, avalikustamise algatuse ja kontseptuaalse raamistiku alal.

Kerkinud on küsimused, kas IFRSid

- on erinevate ärimudelitega nõuetekohaselt arvestanud. Standardis IFRS 9 tunnistatakse selge sõnaga ärimodelite tähtsust finantsinstrumentide mõõtmise kindlaksmääramisel ja

IFRS 15 peetakse erinevate ärimudelite jaoks piisavalt paindlikuks. Kontseptuaalses raamistikus on asetatud ärimudelitele suurem rõhk;

- kajastavad majandustehingute tegelikku mõju. Standardiga IFRS 15 see saavutatakse. Ka standardiga IFRS 16 soovitakse majandustehingute tegelikke tagajärgi paremini kajastada ning tagada ettevõtjate rendivarade ja -kohustiste hädavajalik läbipaistvus. Samuti oodatakse, et IFRS 4 „Kindlustuslepingud“, mille väljatöötamist IASB praegu lõpetab, tagab kindlustussektori finantstulemuste tõepärasema kajastamise ja parema võrreldavuse eri huvirühmade lõikes. Lisaks võetakse kontseptuaalses raamistikus kasutusele põhimõte, et sisu on vormi ees ülimuslik, mis on oluline majandustehingute asjakohaseks kajastamiseks;
- on liiga keerukad. IFRS 9 on keeruline standard, kuid sellega lihtsustati finantsinstrumentide raamatupidamisarvestust. EFRAGi kinnitamist käsitlevas nõuandes esitatud arvamuse kohaselt ei ole IFRS 9 nii keeruline, et see võiks mõistetaksest vähendada. IFRS 15 on standardist, mida see asendab, keerulisem, kuid see on põhjendatud, sest varasem standard ei olnud tänapäeva äritehingute keerukuse kajastamiseks enam sobiv;
- väldivad kunstlikke lühikse perioodi ja volatiilsusega seotud nihkeid. IFRS 15 on sellise volatiilsuse ärahoidmisel tulemuslik, kuna selles sisalduvad erisätted, mida kohaldatakse siis, kui tulevase tulu kajastamise suhtes valitseb ebakindlus. Standardi IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ puhul uurib EFRAG seda aspekti kinnitamisprotsessi käigus pärast seda, kui IASB on standardi avaldanud.

Kontseptuaalse raamistiku puhul kordab komisjon, et ta toetab konservatiivsuse põhimõtte taaskasutuselevõttu ja jälgib hoolikalt, kuidas IASB pärast aruteluperioodi läbivaadatud kontseptuaalset raamistikku arendab.

Komisjon väljendab heameelt põhjaliku mõjuanalüüsi üle, mis lisati uuele standardile IFRS 16, ja kutsub IASBd üles koostama uute või muudetud standardite mõjuanalüüsi.

EFRAG

Pärast juhtimisreformi elluviimist 2014. aastal on EFRAGil olnud head vahendid, et tugevdada oma seisukohtade õiguspärasust ja aidata märgatavalt kaasa ühel häälel kõneleva Euroopa eesmärgi saavutamisele.

EFRAG jätkas oma kinnitamishinnangutes selle arvesse võtmist, kas IFRS vastab kõikidele rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite määruse tehnilistele kriteeriumidele, ja suurendas selle hindamise ulatust, kas uued või kavandatavad finantsaruandluse nõuded on üldsuse huvides. See kajastus kahe peamise standardi, IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav müügitulu“ kinnitamist käsitlevas nõuandes, mille EFRAG esitas komisjonile 2015. aastal.

Komisjon väljendab heameelt EFRAGi püüdluste üle arendada edasi oma suutlikkust analüüsida standardite mõju (sealhulgas makromajanduslikku mõju, näiteks ELi finantsstabiilsusele või majandusarengule avalduvat mõju). 2016. aastal jätkab komisjon EFRAGi mõjuhindamise suutlikkuse arengu jälgimist.

Tänu oma laiaulatuslikule nõuetekohasele menetlusele sai EFRAG asjakohaselt hinnata, kas kavandatavad, uued või muudetud rahvusvahelised raamatupidamisstandardid vastavad liidu vajadustele, võttes samal ajal arvesse raamatupidamis- ja majandusmudelite ning seisukohtade mitmekesisust ELis.

PIOB

PIOB puhul on rahastamisallikate mitmekesistamine jätkunud nagu eelmisel aastal; erandiks on Maailmapank. Nagu osutatakse IFACi finantsaruande 1. leheküljel, oli IFACi 2015. aastal pakutud tuluallikate osakaal kokku 60,67 %, mis on veidi suurem kui 2014. aastal, kuid jääb siiski allapoole määruses sätestatud künnisväärtusest, milleks on kaks kolmandikku. See kajastab kasinat rahastamist riiklikest vahenditest kogu maailmas avaliku sektori finantspiirangute tõttu. Järgmistel aastatel jätkab komisjon rahastamise arengu jälgimist ja teeb koostööd muude huvitatud sidusrühmadega, eriti järelevalverühma muude liikmetega tagamaks, et PIOB saab kasu selgest, stabiilsest, mitmekesisest ja asjakohasest rahastamissüsteemist, nii et ta saab täita oma avalikest huvidest lähtuvaid ülesandeid sõltumatult ja tõhusalt.